

EITEM AR YR AGENDA: 8

PANEL GWEITHREDOL GWASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

21 Tachwedd 2011

MONITRO PERFFORMIAD

**Adroddiad gan Dawn Docx,
Dirprwy Brif Swyddog Tân**

Diben yr Adroddiad

- 1.** Darparu gwybodaeth i'r Aelodau ynghylch gweithgarwch a pherfformiad Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.

Gwybodaeth

- 2.** Wedi ei atodi, er gwybodaeth i'r aelodau, mae'r adroddiad monitro am hanner cyntaf y flwyddyn adrodd 2011/12, sef y cyfnod rhwng 1^{af} Ebrill 2011 a 30ain Medi 2011.

Argymhelliad

- 3.** Bod yr Aelodau'n nodi cynnwys yr adroddiad monitro perfformiad.

GWASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

ADRODDIAD MONITRO PERFFORMIAD

HANNER CYNTAF

EBRILL 2011 – MEDI 2011

Ffigyrau am y tro ydynt, ac fe allent fod yn agored i fân newidiadau

CYNNWYS

	TANAU	2-6
	Cyfanswm y galwadau	
RRC/S/001	Yr holl danau – prif, eilaidd a simnai	
	Tanau damweiniol mewn cartrefi	
	Yr holl danau – bwriadol a damweiniol	
RRC/S/003	Tanau mewn eiddo annomestig	
	AROS YN DDIOGEL	7-9
	Tanau damweiniol mewn cartrefi a gyfyngwyd i'r ystafell lle cychwynnodd	
	Anafiadau o ganlyniad i danau damweiniol mewn cartrefi	
	Marwolaethau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi	
RRC/C/005	Presenoldeb/absenoldeb larwm mwg mewn cartrefi ble bu tanau	
	GALWADAU AM WASANAETHAU ARBENNIG	10
	Galwadau brys am wasanaethau arbennig	
	GALWADAU DIANGEN	11-12
RRC/C/002	Galwadau diangen maleisus	
RRC/C/003	Galwadau diangen oherwydd larymau tân awtomatig	
	Galwadau diangen didwyll	
	ERAILL	13
	Diffinio'r tanau	

TANAU – RHESTR GYFEIRIO GRYNO

ELENI– 2011/12						
(HYHE = Hyd yn hyn eleni)						
Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl.						
Lliw'r cefndir - Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Melyn = dim newid						
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni ➡ = dim newid						
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	HYHE
Cyfanswm y galwadau*	4,547	4374			8,921	↓ 4%
Yr holl danau	999	701			1,700	↓ 8%
Prif danau	338	297			635	↓ 3%
Tanau eilaidd	622	390			1,012	↓ 9%
Tanau simnai	39	14			53	↓ 31%
Yr holl danau bwriadol	494	355			849	↓ 7%
Yr holl danau damweiniol	505	346			851	↓ 8%
Tanau damweiniol mewn cartrefi	112	84			196	↓ 8%
Tanau mewn eiddo annomestig	57	51			108	↓ 6%

Y LLYNEDD – 2010/11					
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE
Cyfanswm y galwadau*	5,083	4,210			9,293
Yr holl danau	1,207	636			1,843
Prif danau	357	301			658
Tanau eilaidd	790	318			1,108
Tanau simnai	60	17			77
Yr holl danau bwriadol	599	312			911
Yr holl danau damweiniol	608	324			932
Tanau damweiniol mewn cartrefi	122	91			213
Tanau mewn eiddo annomestig	58	57			115

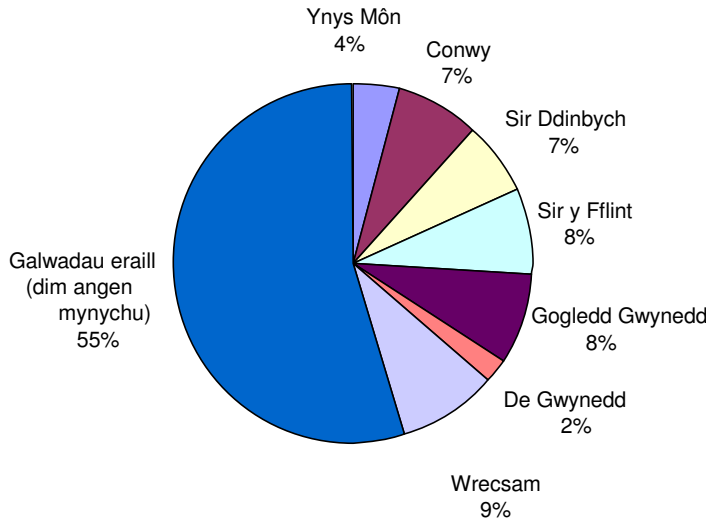
* Cyfanswm y galwadau = Cyfanswm y galwadau a drafodwyd gan yr Ystafell Reoli, yn uniongyrchol gysylltiedig gyda digwyddiadau brys ee digwyddiadau dilys, galwadau niferus, galwadau diangen, galwadau ffug (efallai nad oedd angen i adnodd o'r Gwasanaeth fynychu pob galwad).

Cyfanswm y Galwadau 2011/12 (Ebrill i Medi 2011)

- **Roedd gostyngiad o 4% neu 372 yn llai o alwadau o gymharu â 2010/11**
- **Roedd gostyngiad o 9% neu 404 yn llai o ddigwyddiadau a oedd angen i'r Gwasanaeth fynychu**

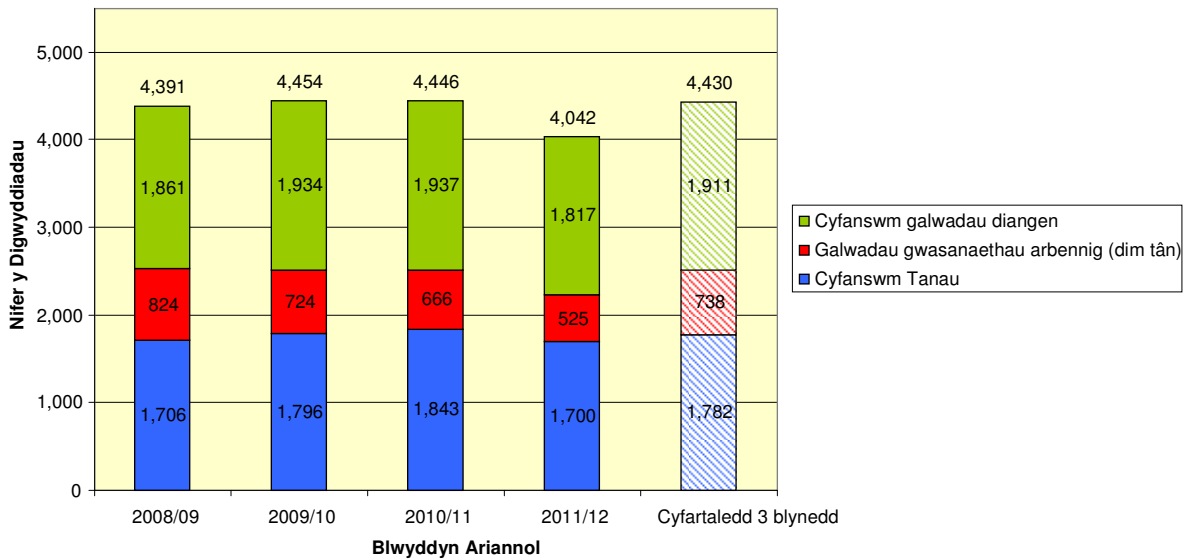
Yn ystod hanner cyntaf 2011/12 gwnaeth yr Ystafell Reoli ymdrin â 8,921 o alwadau, a bu'n rhaid i'r Gwasanaeth fynd at 4,042 o ddigwyddiadau - 404 yn llai na'r cyfanswm yn ystod hanner cyntaf llynedd a 386 yn llai na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Cyfanswm Galwadau, a Lleoliadau Digwyddiadau a fynychwyd
(OPSW_6.1)

Yn Wrecsam bu'r nifer uchaf o alwadau a oedd gofyn i'r Gwasanaeth eu mynychu (9%) gyda'r nifer lleiaf yn Ne Gwynedd (2%). O'r holl alwadau a dderbyniwyd nid oedd angen i'r Gwasanaeth fynychu 55% ohonynt er enghraifft digwyddiadau nad oeddent yn ddilys, galwadau niferus, galwadau diangen wedi eu cadarnhau, neu alwadau ffug wedi eu cadarnhau.

Digwyddiadau a fynychwyd, yn ôl math,
Cyfnod cyfredoll

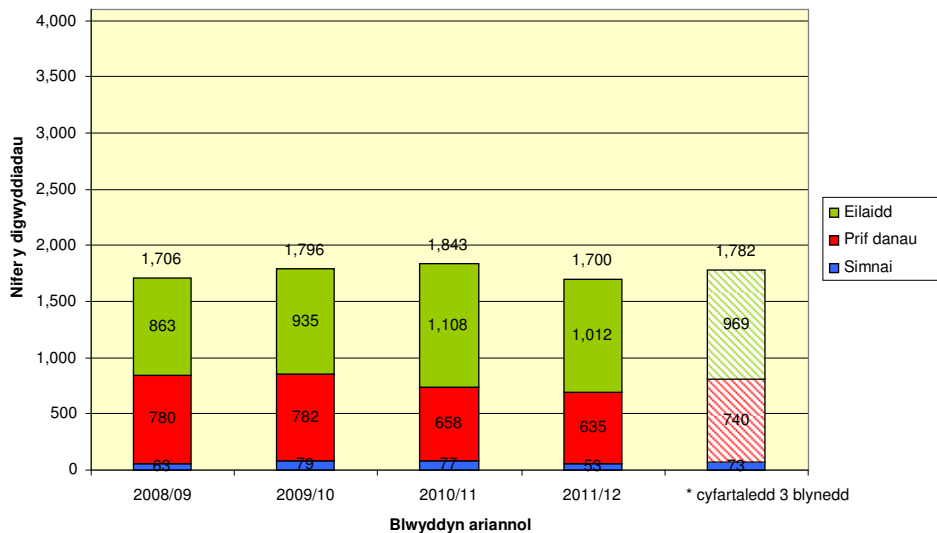
Cyfanswm y Tanau

- **Roedd gostyngiad bychan o 8% neu 143 yn llai o danau o gymharu â'r un cyfnod yn 2010/11**

Yn ystod hanner cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 1,700 o danau, sydd ychydig yn is na'r cyfartaledd 3-blynedd ac sy'n dipyn llai o danau o gymharu â'r un cyfnod llynedd.

Yn gyffredinol, mae nifer y prif danau, tanau eilaidd a simnai wedi gostwng.

Tanau a fynychwyd (cyfnod cyfredol)

Prif Danau

- **Roedd gostyngiad o 3% neu 23 yn llai o brif danau o gymharu â 2010/11**

Yn ystod hanner cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth ymdrin â 635 o brif danau, sy'n well na llynedd ac yn well na'r cyfartaledd 3-blynedd. Mae hyn yn parhau'r tuedd am i lawr yn nifer y prif danau a fynychir.

Tanau Eilaidd

- **Roedd gostyngiad o 9% neu 96 yn llai o danau eilaidd o gymharu â 2010/11**

Yn ystod hanner cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth ymdrin â 1,012 o danau eilaidd, er fod hyn yn llai na llynedd mae ychydig yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Tanau Simnai

- **Roedd gostyngiad o 31% neu 24 yn llai o danau simnai o gymharu â 2010/11**

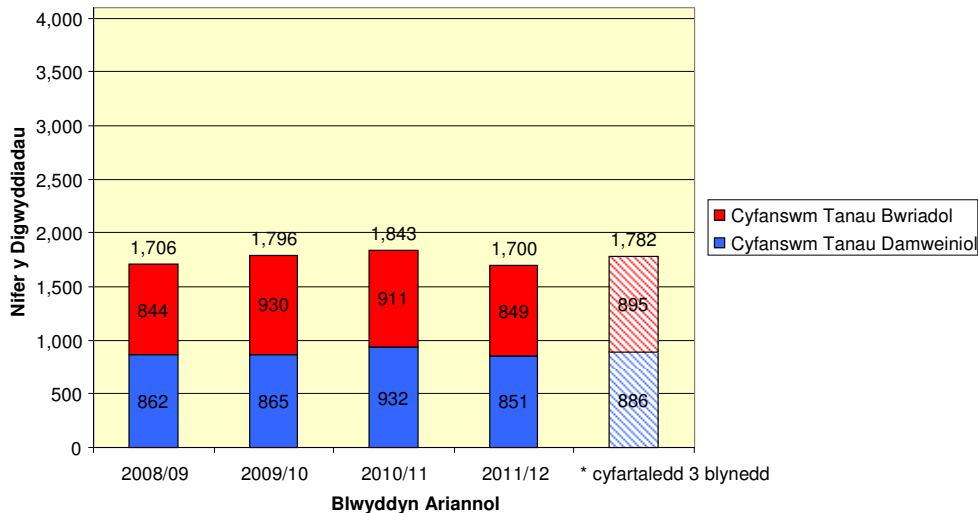
Yn ystod hanner cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth ymdrin â 53 o danau simnai, sydd 24 yn llai o gymharu â llynedd. Mae hefyd yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Tanau yn ôl cymhelliad

Bu gostyngiad o tua 7% yn nifer y tanau damweiniol a bwriadol o gymharu â 2010/11, sy'n adlewyrchu'r gostyngiad cyffredinol yn nifer y tanau.

Yn ystod hanner cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth ymdrin â 851 o danau a gychwynnodd yn ddamweiniol a 849 o danau a gychwynnwyd yn fwriadol.

Tanau a fynychwyd, yn ôl cymhelliad
(cyfnod cyfredol)

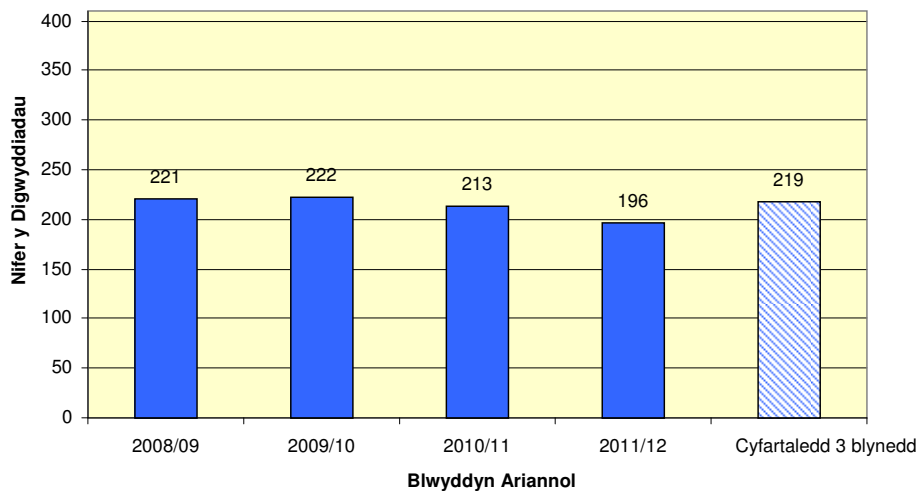

Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

- **Roedd gostyngiad o 8% neu 17 yn llai o danau damweiniol mewn cartrefi o gymharu â llynedd**

Yn ystod hanner cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 196 o danau damweiniol mewn cartrefi, sy'n is na'r un cyfnod llynedd ac yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Tanau Damweiniol mewn Cartrefi
(cyfnod cyfredol)

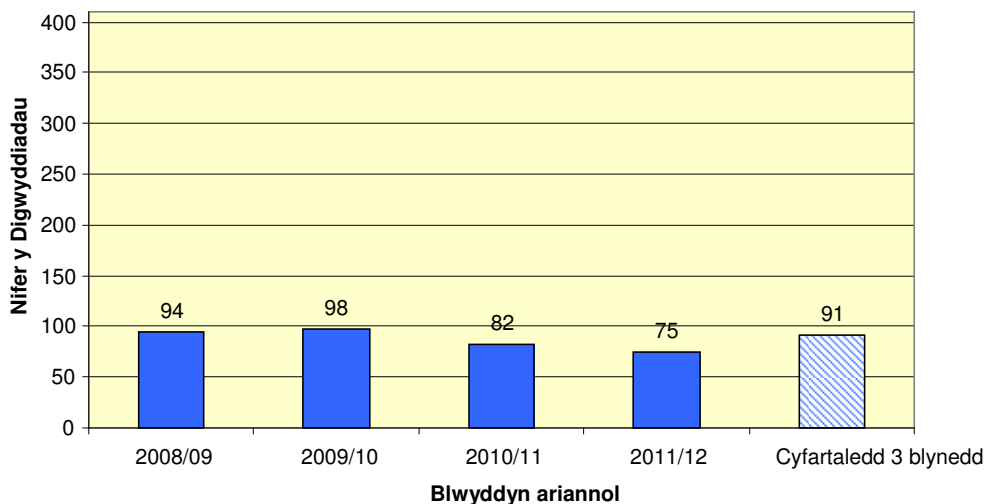
Tanau mewn Eiddo Annomestig

- **Roedd gostyngiad o 6% neu 7 tân yn llai mewn eiddo annomestig o gymharu â llynedd**

Yn ystod hanner cyntaf 2011/12 gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 108 o danau mewn eiddo annomestig, sy'n debyg i'r nifer yn y blynyddoedd blaenorol.

Roedd gostyngiad yn nifer y tanau damweiniol, 7 yn llai, gan olygu cyfanswm o 75 ac felly'n parhau â'r tuedd am i lawr.

Tanau Damweiniol mewn Eiddo Annomestig (cyfnod cyfredol)

Cychwynnwyd 33 o danau yn fwriadol, sydd fymryn yn llai na'r cyfartaledd 3 blynedd (34).

AROS YN DDIOGEL – RHESTR GYFEIRIO GRYNO

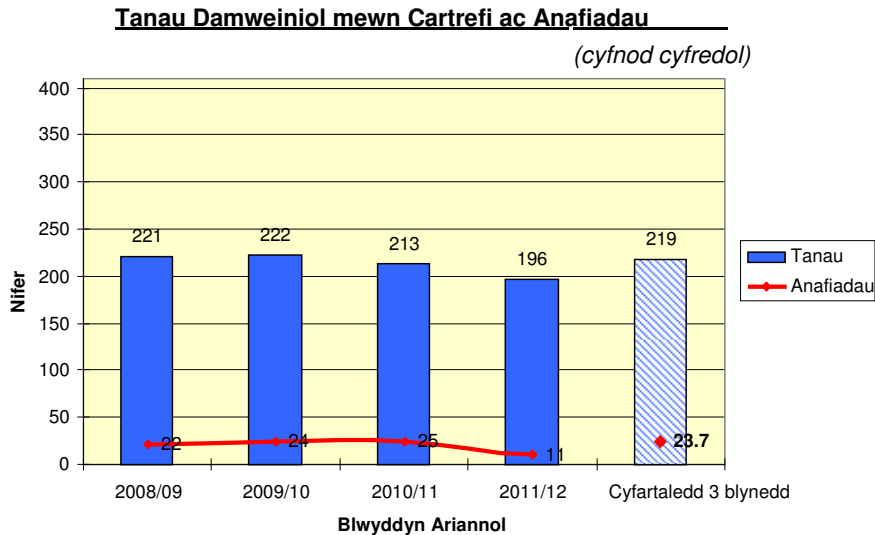
BLWYDDYN ADRODD – 2011/12						
					HYHE - hyd yn hyn eleni	
Dangosir cymhariaeth â ffigyrau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw cefndir – Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Melyn = dim newid						
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni ➡ = dim newid						
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	
Anafiadau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	8	3			11	↓ 56%
Marwolaethau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	2	0			2	↓ 60%
Tanau mewn cartrefi - larwm mwg wedi canu	63%	60%			62%	↓ 3pc
Tanau mewn cartrefi – larwm mwg heb ganu	23%	23%			23%	↑ 3pc
Tanau mewn cartrefi – dim larwm mwg yno	14%	17%			15%	➡

LLYNEDD – 2010/11					
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE
Anafiadau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	9	16			25
Marwolaethau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi	5	0			5
Tanau mewn cartrefi - larwm mwg yno	64%	67%			65%
Tanau mewn cartrefi – larwm mwg heb ganu	19%	21%			20%
Tanau mewn cartrefi – dim larwm mwg yno	17%	12%			15%

Anafiadau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

- **Roedd gostyngiad o 56% neu 14 o anafiadau yn llai o gymharu â 2010/11**

Yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn cafodd 11 o bobl anafiadau (angen triniaeth ysbyty), sydd 14 yn llai na llynedd, ac sydd hefyd yn llai na hanner y cyfartaledd 3 blynedd (23.7).

Marwolaethau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

- **Bu 2* farwolaeth oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi (disgwyl cadarnhad)**

Yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn bu 2 farwolaeth oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi yn Llandudno (Conwy) a Bryn Teg (Wrecsam).

Ni fu marwolaeth o ganlyniad i dân bwriadol mewn cartref.

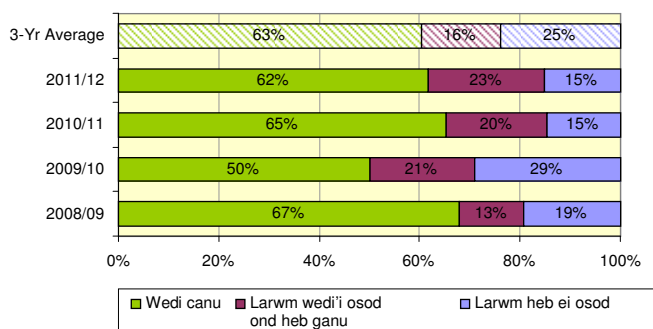
* ffigwr amodol – aros cadarnhad gan y Crwner

Tanau mewn Cartrefi – Presenoldeb Larymau Mwg

- **Roedd gan 62% o'r cartrefi ble bu tân larwm mwg wnaeth ganu, sydd 3 pwynt canrannol yn is na 2010/11**

Bu gostyngiad yn cyfanswm y tanau mewn cartrefi o 9% neu 21 yn llai o danau yn ystod 2011/12 i 224 (245 llynedd).

Tanau mewn Cartrefi: Presenoldeb Larymau Mwg *(cyfnod cyfredol)*

Yn 2011/12, roedd gan 62% (138) larwm mwg wnaeth ganu, o gymharu â 65% (160) llynedd.

Yn yr un cyfnod eleni a llynedd, doedd gan 15% (36 a 34) ddim larwm wedi'i osod.

Yn y trydydd categori - larwm wedi'i osod ond heb ganu - roedd cynnydd bychan yn 2011/12 i 23% (52 o danau) o gymharu â 20% (49 o danau) llynedd.

Y prif reswm fod y larwm heb ganu er bod un wedi'i osod yn yr eiddo yw nad oedd y tân ddigon agos at y larwm.

RHESWM PAM FOD Y LARWM MWG HEB GANU	Cyfanswm
Y tân ddim digon agos at y larwm mwg	29
Dim batri yn y larwm	6
Tân mewn ardal rhy bell o'r system	6
Arall	5
Batri y larwm yn ddiffygiol	2
Cafwyd rhybudd mewn modd arall	2
Larwm mwg wedi'i dynnu lawr	1
Nam yn y system	1

GALWADAU AM WASANAETH ARBENNIG (*dim tân*) – RHESTR GYFEIRIO GRYNO

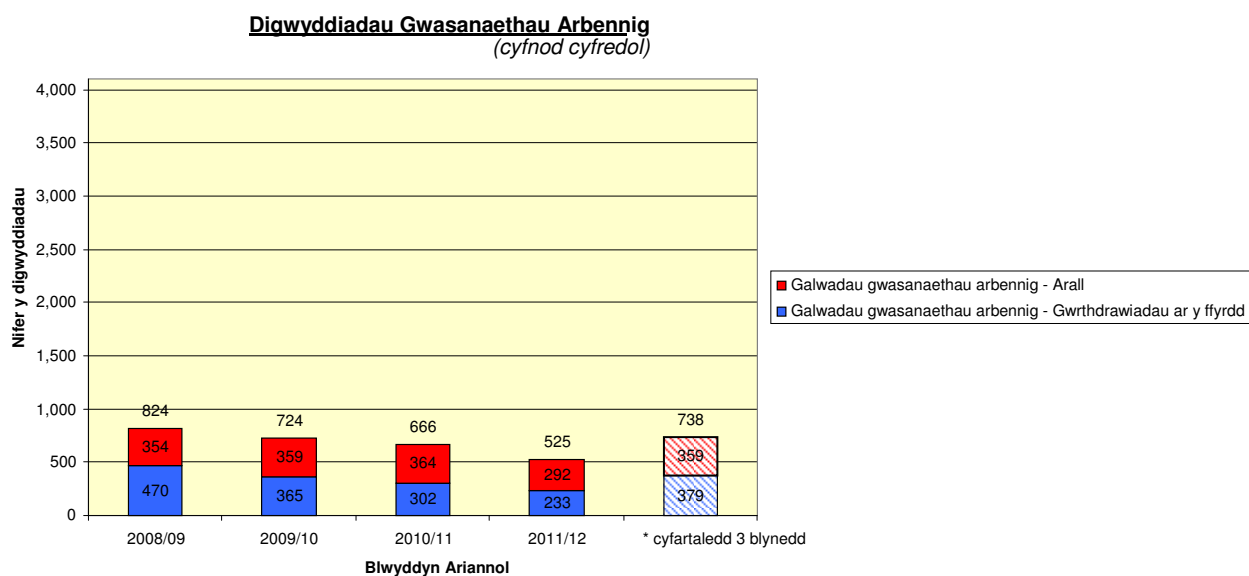
BLWYDDYN ADRODD – 2011/12						
HYHE - hyd yn hyn eleni						
Dangosir cymhariaeth â ffigyrau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw cefndir – Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Melyn = dim newid						
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni						
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	
Yr holl alwadau brys am wasanaethau arbennig	265	260			525	↓ 21%
Gwrthdrawiadau ar y ffyrdd (<i>dim tân</i>)	114	119			233	↓ 23%

LLYNEDD – 2010/11						
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	
Yr holl alwadau brys am wasanaethau arbennig	293	373			666	
Gwrthdrawiadau ar y ffyrdd (<i>dim tân</i>)	137	165			302	

Galwadau Brys am Wasanaethau Arbennig (*dim tân*)

- **Roedd gostyngiad o 21% neu 141 yn llai o ddigwyddiadau gwasanaethau arbennig o gymharu â llynedd**

Yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 525 o alwadau am wasanaethau arbennig, sy'n is na llynedd ac yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd. Mae nifer y digwyddiadau wedi gostwng flwyddyn ar flwyddyn ers 2008/09.

GALWADAU DIANGEN – RHESTR GYFEIRIO GRYNO

BLWYDDYN ADRODD – 2011/12						
TA = Larymau Tân Awtomatig				HYHE - hyd yn hyn eleni		
Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl.						
Lliw cefndir – Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Melyn = dim newid						
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni						
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE	
Cyfanswm galwadau diangen aethpwyd atynt	859	958			1,817	↓ 6%
Galwadau diangen maleisus yr aethpwyd atynt	37	34			71	↑ 25%
Galwadau diangen oherwydd LTA mewn eiddo annomestig	324	392			716	↑ 11%
Galwadau diangen didwyll aethpwyd atynt	349	362			711	↓ 21%

LLYNEDD – 2010/11					
	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	HYHE
Cyfanswm galwadau diangen aethpwyd atynt	910	1,027			1,937
Galwadau diangen maleisus yr aethpwyd atynt	31	26			57
Galwadau diangen oherwydd LTA mewn eiddo annomestig	289	357			646
Galwadau diangen didwyll aethpwyd atynt	429	466			895

Galwadau Diangen (yn gyffredinol)

- **Roedd gostyngiad o 6% neu 120 yn llai o alwadau diangen o gymharu â llynedd**

Yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn, gwnaeth y Gwasanaeth fynychu 1,817 o alwadau am gymorth, ond a drodd allan i fod yn alwadau diangen.

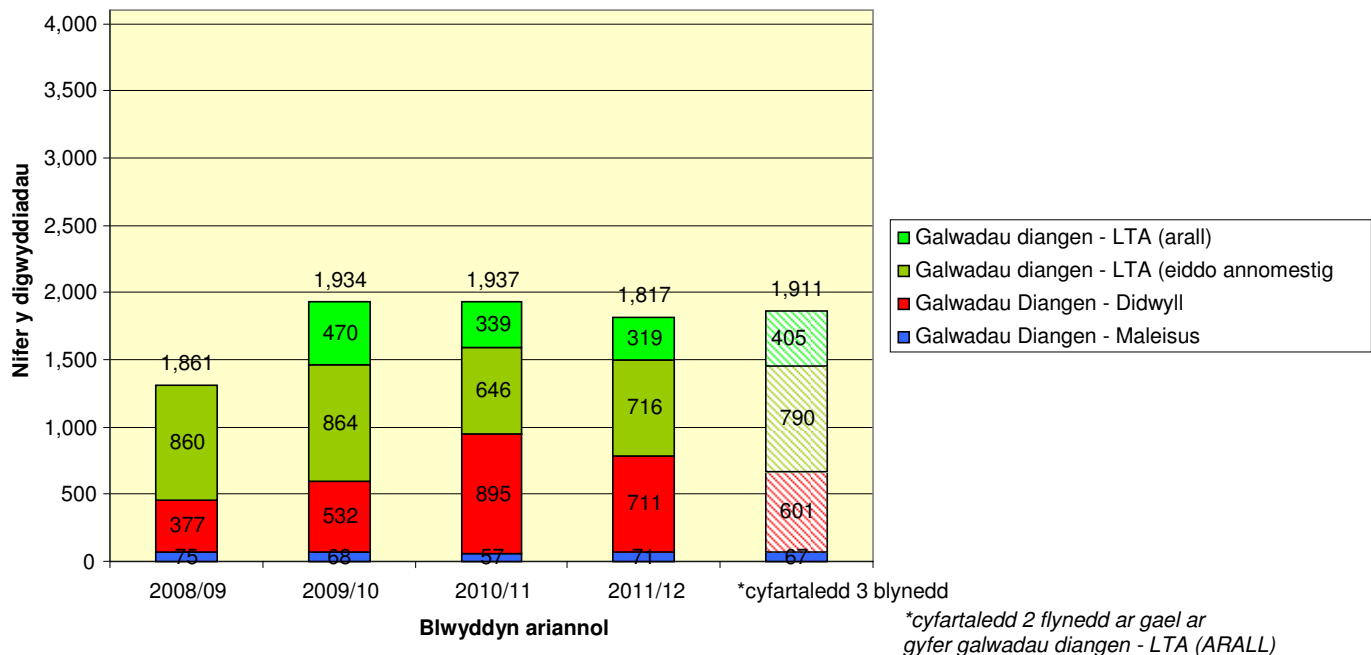
O ganlyniad i'r gwaith a wnaed, cyn dechrau'r flwyddyn ariannol hon, ar ailstrwythuro'r modd cofnodir galwadau diangen a wneir, gellir nawr weld yr effaith wrth edrych ar ffigyrau hanner cyntaf y flwyddyn, gyda galwadau diangen oherwydd offer awtoganfod tân mewn eiddo annomestig a galwadau diangen didwyll, yn debycach i'r cyfartaledd 3 blynedd nag i ffigyrau 2010/11.

Roedd cynnydd o 25% yn nifer y galwadau diangen maleisus yr aethpwyd atynt yn ystod hanner cyntaf eleni o gymharu â llynedd, gan olygu fod y cyfanswm (71) ychydig yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd.

Mae'r nifer o alwadau diangen LTA o eiddo nad oedd yn eiddo annomestig wedi parhau i ostwng, gyda gostyngiad o 6% o gymharu â llynedd, gan olygu fod y cyfanswm (319) llawer yn is na'r cyfartaledd 2 flynedd (405).

Galwadau Diangen a fynychwyd

(cyfnod cyfredol)

DIFFINIAD O'R TANAU

Tanau	Mae pob tân i'w osod yn o'r tri chategori canlynol – prif, eilaidd neu simnai.
Prif	<p>Dyma danau nad ydynt yn danau simneiau, ac sydd yn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafannau ac ôl-gerbydau, storfeydd y tu allan, gweithfeydd a pheiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigoedd, ac adeileddau eraill y tu allan, megis pontydd, blychau postio, twneli, ayyb.</p> <p>Mae tanau yn unrhyw le yn brif danau os oes anafusion, achub neu ddianc, felly hefyd danau yn unrhyw le yr aeth pum neu ragor o beiriannau tân atynt.</p>
Eilaidd	<p>Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn rhai simnai na phrif danau.</p> <p>Nid yw tanau eilaidd yn golygu anafusion, achub neu ddianc, a bydd pedair neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt.</p> <p>Fel arfer, tanau eilaidd yw'r rhai sy'n digwydd mewn lleoliadau megis tir agored, coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried - yn yr un modd ag eiddo amaethyddol neu goedwigoedd - yn brif dân), dodrefn y tu allan, goleuadau traffig ayyb</p>
Simnai	<p>Dyma danau mewn adeiladau wedi eu meddiannu, lle mae'r tân wedi ei gyfyngu i'r simnai ei hun, hyd yn oed os oes gwres neu ddifrod oherwydd mwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun.</p> <p>Nid yw tanau simnai'n golygu anafusion, achub neu ddianc, a bydd pedair neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt.</p>